

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 57. ANULU XVIII.

Telegrafulu eae de doue ori pe septe-mana : joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tr provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe unu 12 po 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Insertatele se platescu pentru intia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a noua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 19/31 Iuliu 1870.

Sabiu 17 Iuliu.

Terenulu scolaricu este adi acelu ce merita atentiunea nostra, pe langa lotu sgomotulu armerulu, in o mesura catu se pote de mare. Elu este acelu, care ne resare, ne cresco viitorulu nostru din generatiunile celo fragede a le copiiloru si copileloru de scola. Eata motivu de ajunsu, ca deca ne amu ocupatu in nrulu trecutu de acte privitorie la afaceri de scola, sa urmamu si astadi a ne ocupa totu de densele.

Senatululu scolaricu alu statulu din comitatulu Dobacei, dupa cum aflamu, a recviratu pre consistoriulu archidiecesanu ca sa insarcineze pre investiatori nostri confessionali din acele parti, a asterne judiloru comonali, la finea fia-carei luni, liste de acei copii si copile de scola, cari au absentatu dela orela de invetiamentu, pentru ca sa se esecutive multe (pedepse in bani) dela parintii loru.

Precum vedemu aici e cestiune de competintia administrativa, inse ea taie aduncu in viati'a scolaria si deca meditamu mai departe asupr'a lucrulu venimu la consecintie forte departe ducetorie.

A le urmari pre tote aceste consecintie nu o scopulu nostru de astadata, se pote ca cu alta ocaziune. Acum inse ne restringemu mai multu a inregistra cele ce le audimu ca le a urmatu ven. consistenriu archidiecesanu fatia cu recuisitiunea mai susu amintita.

Consistoriulu, dupa cum amu pututu audi, a negatu simplu implinirea acestei recuisitiuni inse pre motive si adeca pro motive aduse din legile positive esistente.

Mesur'a acest'a, ni se spune, ca dice consistoriulu, e generale si de aceea trebuie sa se asiedie de autoritatea competenta de a aduce astfelu de mesuri. Mesur'a acest'a sta in contradicere cu §-lu 4 art. XXXVIII ex 1868, carele nu ierta ca parintii, tutorii si domnii (stapanii), cari nu tramitu pre copii regulatu la scola, sa se pedepsesca numai de catu cu multe, la aretarile odiose ale investiatoriloru, ci §-lu prescrie, ca parintii etc. de acest'a (judi) sa se faca seriosu atenti la implinirea acestei datorintie, si deca mijlocele morali spre acestu scopu aru remane fara succesu si obligatii aru fi detienuti si mai departe dela cercetarea scolei: parintele, tutorulu seu stapanulu, carele nu implinesce datorintia acest'a, sa fia pedepsitu in f a v o r e a c a s e i s c o l a r i e .

Consistoriulu face cunoscutu senatulu comitatensu scolaricu, ca acel'a indata dupa radicarea iobagimeii celei grele in Ardealu, nu au perdotu din vedere imbunatatirea invetiamentulu popularu, asiediandu unu institutu pedagogicu, ingrigindu-se de cartile necesarie, componendu si instructiuni pentru directorii scolari districtuali, locali si pentru investiatori si inca la 1862; la 1869 dandu alta instructiune cu priviro la singuraticele obiecte de invetiamentu conformu §-lui 11 punctu 3 din legea de instructiunea publica din a. 1868; prin urmare consistoriulu nu au lipsitu a imbarbata si a convinge pre parintii copiiloru apti de scola pentru ca sa tramita pre cesti din urma spre a se lumina in scola. Si asi in privintia acest'a, adeca, ca parintii sa tramita pre copiii loru la scola consistoriulu nu a aflatu de consultu a pune in lucrare tota asprimea §-lui 4 din acea lege.

Consistoriulu i vine a afirma, ca ins'asi laudat'a lege aproba cercumspectiunea de a nu grabi cu mijloce drastice asupr'a parintiloru cari negligu tramitarea copiiloru loru la scola, de ore ce susu atinsulu § 4. prescrie, ca parintii numai dupa ce mijlocele morali nu au avutu efectulu loru — sa se pedepsesca cu bani; dara cons. archidiecesanu nu pote pierde din vedere ca legea scolara din 1868 s'a sanctionatu in 5 Decembre 1868 si s'a

promulgatu in 5 si 6 Decembre 1868, si ca dela tempulu acest'a pana astadi este numai unu anu si stese luni, prin urmare nici ca a fostu tempu fisicu pana acum ca sa se faca parintii, curatorii si stapanii incorigibili intru tramitarea copiiloru la scola atenti in modu seriosu, necum sa se pedepsesca dupa tota rigorea legeri.

Nu afirma consistoriulu archidiecesanu acest'a cu scopu de a desvinovati pre parintii culpabili, ci cu inteniunea aceea, ca sa nu faca invetiamentulu popularu atunci stricare, candu va sa i faca inaintare; consistoriulu nu pote perde din vedere la punctulu acest'a nici acelu adeveru mare, ca citat'a lege scolara din 1868 este cea dintai'a, carea in patri'a noastra s'a adusu in treb'a instructiunii publice. Mai nainte regimulu numai constrinsu de impregiaru octroiase la 1786, 1816, 1823 si 1840 unele ordinatiuni privitorie la instructiunea publica si adeca: 1) a se da locu pentru scola in fia-care parochia; 2) a se escinde din locurile comonali, seu a recuiru pre proprietariulu localu a da locu pentru scola; 3) unde in tipulu acest'a nu s'aru putea mijloci unu locu pentru scola acolo sa se faca scola in cemetieru; 4) a se distinge comunele acele, ce voru infiintia scole; a incredintia cantoriloru bisericesci postulu dascalescu si altele. In stadiulu acest'a deplorabilu a aflatu legea din 1868 scolele nostre, cu deosebire cele din comitatulu Dobacei; la care mai vinu a se considera si tristetele urmari si apasari ale iobagiei grele, ce au remasu pre poporu dupa stergerea iobagiei si anii cei neroditori si bolele de vite dela 1848 si pana astadi. Si pre langa tote aceste fatalitati consistoriulu archidiecesanu s'a nevoitu a inainta instructiunea populara si asi in decurgerea celoru 20 de ani din urma a infiintiatu cu sacrificiele preotimei si a poporulu romanu gr. or. scoli si a stabilitu dascali cu lefi bunisiore firesce nu in comitatulu Dobacei, unde o partida a lucratu pentru infiintiarea de scole fara caracteru confessionalu cu scopu de a inainta, nu instructiunea publica, ci intunereculu proselitismulu; dara fara succesu, ca consistoriulu nu a incetatu a impugna acestu fenomenu stricaciosu si i a succesu a nimici nisuint'a acelor'a, cari voiau scoli fara caracteru confessionalu. Partid'a acest'a acum se pote intempla ca vrendu sa impedece instructiunea populara sa afle unu mijlocu bunu spre scopuri proselitistice chiaru in pedeps'a in bani pentru netramitarea copiiloru la scola; pentru ca proselitistii acest'a aflandu pre vre unu parinte mahnitu pentru ca e pedepsitu cu 4 fl. din caus'a negligerei de a tramite copii la scola, i promite scapare de acesta pedepsa deca se face greco-catolicu.

Unu esemplu viu si prospetu ni lu ofero comon'a Chechisiu, unde archidiaconulu (protopopulu) gr. cat. au facutu desbinare religiosa intre crestini nostri sub cuventu, ca romanii gr. or. pentru aceea nu potu capeta imprumutulu loru de statu dela comitatu, pentru ca suntu gr. orientali, si l'aru scole indata deca aru trece la greco-catholicismu.

Acum fatia cu acestea si cu altele consistoriulu archidiecesanu intraba pre inclitulu senatu scolaricu din comitatulu Dobacei, ca ce garantia pote da, ca proselitistii acest'a nu voru exploata si pedepsele de bani pose pre parintii gr. orientali spre ai seduce la greco-catholicismu, cu promisiuni ca voru mantui de pedepse in bani pre cei ce voru trece la greco-catholicismu? precum o facuse archidiaconulu mentionatu cu imprumutulu de statu.

Pre langa acest'a consistoriulu e de firm'a convictiune ca a dispune in afacerea tienetoria strinsu de instructiunea populara unu ce, ce nu este dopa liter'a si spiritulu legeri si a trece cu vederea impregiarile faptice ale trecutulu si presentulu espuse mai susu, aru insemna a nu voi inaintarea instructiunii publice si a disgusta si instraina pre poporulu nos-

tru de imbratisiarea crescerei copiiloru sei spro pagub'a invederata a loru si a patriei. Acest'a o afirma consistoriulu si pentru aceea, ca dupa sune-tulu § 14 din legea susu-citata, nu pote recunosco alta autoritate de catu a statulu, de suprem'a inspectiune preste scolele nostre confessionali si ca prin urmare dreptulu de suprem'a inspectiune si dreptulu de a aduce dispusetiuni imediate nu-lu pote recunosco senatulu scolaricu comitatensu asupr'a scoleloru nostre confessionali; totu asi nici indatorirea, in urm'a carei consistoriulu archidiecesanu ca stapaniro legale scolaria aru fi deobligatu a primi si efectui mesurile aduse unilateralmente si in tipu de octroiare invederata din partea senatulu scolaricu comitatensu.

Apretiandu noi mesur'a luata de ven. consistoriu archidiecesanu in cestiunea desvalita pre largu inaintea cetitoriloru nostri trebuie sa mai scimu ca consistoriulu a recuiratu pre senatulu scolaricu comitatensu a remanea intre marginile §-loru 14, 128 si 130 din legea scolaria.

Consistoriulu archidiecesanu a lucratu, dupa parerea noastra corectu, atatu in ceea ce privesece legile positive, catu si trebuintiele poporulu celui neglesu de regimela patriei nostre din trecutu. Elu (consistoriulu), carele e organulu executivu alu biseriei autonome, recunoscutu de legile tierii si carele prin congrese si sinode si regulaza afacerile cele scolarie este in dreptulu seu candu respinge ingerintiele unilaterali ale autoritatiloru, a caroru sfera de activitate este cu totul alt'a dupa normele depuse in legile cele mai recente.

Biserica intraga credemu, ca va procede pre calea acest'a in ori ce casu de natur'a acestui'a, fiindu gelosa de autonomi'a ei, fiindu gelosa de interesele cele mari si vitale ale credinciosiloru ce i suntu ei incredintati.

Eveneminte politice.

Despre ministrulu Andrassy se dicea ca nu numai are sa petreca mai multu tempu la Vien'a, dara ca si-a si arangiatu acelu unu burou. Evenemintele cele grele, ce preocupa Eeropa, suntu caus'a acestei petreceri in form'a acest'a a ministrulu presedinte din Ungaria in Vien'a. Unu telegramu de adi inse sositu dela Pest'a ne spune ca min. Andrassy au spusu in cas'a deputatorulu, ca neutralitatea Austro-Ungariei nu are nimic'a provocatoriu. Eri a venitu inaintea sectioniloru dietali unu creditu suplementariu de 5 milioane pentru apararea tierii si concederea de a sa luá recrutii din estu anu mai corendu ca de alta data.

Representantiele imperiulu se afla in sessiuno parlamentaria numai dincóce de Lait'a. Despre diet'a Ungariei se afirma ca formalu nu va fi prorogata, ci deputatii se voru duce simplu pre acasa si voru fi la casu de lipsa convocati de presedintele prin telegrame. Dincóce de Lait'a are sa se adune senatulu imperiulu in finea lunei lui Augustu si delegatiunile prela 8 Septembrie a. c.

Ostilitatile intre puterile beligerante nu s'au inceputu inca in mesura mai mare. Telegramele cele rari spunu pana acum numai de unele nenorociri pre drumulu de feru si de unele intalniri de anteposturi. Boletinele prussiane sémoua pana acum cu cele rusesci din anii 1854—5.

Tote semnele arata ca Italia preste scurtu tempu se va dechiará de aliat'a Francei. Diurnalele oficiale francese afirma evacuarea Romei de trupele francese.

In Francoi'a entusiasmulu pentru resbelu e inca mare. 140,000 s'au inrolatu pana acum ca voluntari in armata; iera subscriptiunile pentru victimile resbelulu suntu apretinite pana acum la doue milioane. Rothschild a subscrisu 500,000 franci.

O nota lunga a generalului Fleury anunta din Petersburg ca guvernamentul de acolo este inclinat spre Franta si o mare majoritate a opiniei publice, in Rusia, e absolutu simpatica causei Franceze. „Birzevija Vedomosti“ spune „cor. sl.“ ca protesteaza energicu contra unei aliantie intre Prussia si Russia. Rumori sunt destule cari vorbescu pentru aliantia intre numitele puteri nordice, inse se dice ca Russia inca nu aru voi ca Prussia maue poimane sai reclame partile dela Baltica, locuite de nemti. De altmintea resbelulu de fatia are multa mistificatiune in sine si asiá intr'o di ne potemu tredi cu lucruri de cari nici nu amu visatu.

Revista diaristica.

„Presa“ din Bucuresci dela 8 Iuliu publica unu articolu, din care estragemu dupa „Romanulu“ urmatóriele pasagie :

„Cata dara sa fimu franci si leali neutri, adica sa nu participamu intru nimicu la resbelulu actualu, nu numai acum cându e departe de noi, dara chiaru cându amu presupune ca s'aru propriá.

„In acéstá insa din urma ipotesa, sa presupunemu ca unulu din belgeranti, séu unulu din aliatii loru, aru cere dela noi cá sa tréca oscirile sele prin teritoriulu nostru, spre a atacá pre aliatulu celei-lalte párti. Aru trebui noi románii sa permitemu acést'a ?

„Nu, si vomu responde noi, si responsulu nostru se afla spriginu de cei mai insemnati publicesti.

Asiá dara detori'a nostra de neutri ne impune, nu numai de a nu dá noi insine nici unu ajutoriu beligerantiloru, nici unu feliu de servitiu chiaru, dara nici macaru a permite ca unulu din ei sa faca a trece armata sea prin teritoriulu nostru, cáci prin acést'a s'aru violá inca neutralitatea ce in-s'a-si Europ'a ne-a creat'o.

„In politica, in relatiunile internationale, nu este permis sentimentalismulu. Ele se reguléza dupa nisce precepte fixe si positive; cându o natiune se departéza de densele, risca adesea chiaru esistinti'a sea. In asemenea grave cestiuni natiunile nu se conducu nici dupa inspiratiunile de anima, nici dupa afectiunile de origine, nici dupa simpatiele de rudenia : ratiunea nu mai are sa ne arete care este dreptulu, si cându prin ratiune vomu practicá dreptulu, interesulu va fi aparatu.

„Noi marturisimu ca amu vedutu cu mirare pre unii din deputati, in sedintiele trecute, recunoscendu ca noi trebuie sa fimu neutri, si totu de o data declarándu ca noi trebuie sa urmamu politia occidentale. In materia de neutralitate nu póte fi simpatia séu antipitipatii; cáci s'aru putea impartí in mai multe taberi. Negresitu ca afectiunile nostre de inima sunt si voru fi pentru occidentu. Dara nu se vorbescu de afectiuni ierasi, cându este vorb'a de aplicarea unui principiu positivu.

„Cându dara vre-unulu din vecinii nostri, ori care aru fi elu, aru voi se intre pre teritoriulu nostru, séu sub cuventu cá sa aiba o simpla trecere pentru a merge in altu statu, séu sub cuventu de a-si aperi fruntariile séu sub ori ce feliu de cuventu, dreptulu si detori'a nostra este cá sa respingemu o asemenea violatiune, sa protestamu, cum dice d. Hautefeuille, si protestarea nostra trebuie sa se faca cu armele in máni.

„Voru putea fi acei vecini ai nostri mai tari de cátu noi, voru putea sdrobi micéle nostre puteri ? Nu face nimicu; noi trebuie sa respingemu forti'a prin fortia : armata romána cata sa apere teritoriulu patriei sele : si onóra nationale va fi salvata.

„Astu-feliu voru aflá toti ca Romania nu mai este o tíera care se o póta ocupá nepedepsitu de celu intáiu care aru navali intr'ins'a ! Astu-feliu se va vedé ca, precum suntemu sinceri si leali intru implinirea detoriiloru nostre de statu neutru, totu astu-feliu suntemu decisi a muri cu arm'a in mana luptándu-ne contra acelor'a ce ne aru atacá dreptulu nostru de statu liberu si autonomu !

„Neutralitatea dara romana va fi perfecta si corecta, insa demna si armata.

„Astu-feliu numai o intielegemu noi; si astu-feliu o intielegu toti románii.“

Diet'a Ungariei.

In sedinti'a din 20 Iuliu a casei deputatiloru interpeléza dupa finirea formaliloru conte A. For-

gách pre ministrulu de comunicatiune in privinti'a miosiórarei pretiurilor de trasportu pre drumurile magiare de feru.

Trecundu-se la ordinea dilei, se continua desbaterea speciala despre legea municipala.

I. Olgay a vorbesce pentru, L. Gond a contra proiectulu de lege. Ambi vorbescu naintea scauneloru góle.

I. Várdy aru dori dreptulu voturilor virile estinsu si asupr'a honvediloru si armatei comune, încátu ei sunt posesori.

I. Schwarcz voiesce a organisá comitetele comitatense pre bas'a votulu universalu si votizarei secrete.

I. Paczoly pledéza pentru proiectu. Ghyczy s'a provocatu la Angli'a, inse in Angli'a nu esista comitate, care voiescu a decide despre afaceri de ale tíerei. Regimulu trebuie asiá dara sa se nisviasca a incorporá elementele moderate corpulu administrativu. Voturile virile nu sunt basate pre legile austriace, dupa cum afirma steng'a ei din contra pre legile magiare din 1848.

In sedinti'a de astadi mai iau parte la desbatere G. Várdy, conte St. Kemény, L. Salamon, E. Horn, P. Hoffman, I. Beniczky si M. Uermény.

Incheierea sedintiei la 2 óre.

In sedinti'a din 21 Iuliu a casei reprezentatiloru se cetesce si autentica mai intáiu protocolulu sedintiei precedente.

Deputatulu Cotto indrépta cátra ministrulu de comertiu o interpelatiune in privinti'a unei contielegeri internatiunale cu scopu de a aduce in vigore si in resbelulu de fatia modificatiunile liberale ale declaratiunii din Parisu stipulate in anul 1866 intre cele trei puteri interesate.

Trecundu la ordinea dilei se continua desbaterea despre proiectulu de lege municipale.

K. Stoll vorbesce pentru, St. Eder, B. Halsz, D. Szakacsy, M. Tancsics A. Szilagyi si G. Kapp contra.

L. Berzenczey face legislativ'a atenta, ca dupa sistemulu voturilor virile nu va ajunge in Transilvania nici unu románu in comitetulu comitatensu. Vorbitoriulu tiene de necesariu a aduce aminte parlamentulu acéstá impregiurare, cá ur'a romániloru, pre care o va suscitá acéstá dispositiune sa nu se indrepte contra natiunii magiare ci contra regimulu.

Sedinti'a se incheie la 1 óra.

In sedinti'a din 22 Iuliu a casei reprezentatiloru o cetesce si autentica protocolulu sedintiei trecute.

Dupa acestea indrépta deputatulu Horn cátra ministrulu de comertiu o interpelatiune in privinti'a negociáriloru regimulu magiaru cu banc'a nationala de Vien'a.

Se continua desbaterea despre legea municipala si se primescu §§. 21—43 fára modificatiune.

§. 43 tratéza despre cerculu de activitate alu congregatiunii generali.

N. Ghyczy voiesce a largi cerculu de activitate alu congregatiuniloru si presinta relativu la acéstá o propunere a cárei desbatere s'a amanatu pana pre sedinti'a de máne.

Desbaterea despre §. 44. si 45 asemenea se amána, de óre ce stau in legatura cu § 43.

Paragrafi 46 si 47 se primescu fára modificatiuni insemnate.

§. 48 tratéza despre cerculu de activitate alu comitiloru supremi; de óre ce inse si acestu § sta in legatura cu § 43 se amána si desbaterea lui si asiá la 1/2 1 óra se si incheie sedinti'a

In sedinti'a din 23 Iuliu a casei reprezentatiloru se autentica mai intáiu protocolulu, si apoi se continua desbaterea despre § 43 din legea municipala.

Pentru disulu § pledéza ministrulu de comertiu Szlavý si Fr. Eitel.

Kol. Tiszá polemiséza contra lui Eitel.

§. 43 se primesce dupa aceea de majoritatea camerei; asemenea se acceptéza nemodificati paragrafii 44, 45, 52, 54 si 55.

Incheierea sedintiei la 2 óre.

„Journal Officiel“ publica proclamatiunea imperatulu Napoleonu cátra poporul francezu :

Francezi ! In viati'a popóreloru sunt astufeliu

de momente solemne, in cari onóra nationale, agitata de fortia, se rádica cu un'a putere nerestabila, predomnesce tóte interesele si manuce singuru numai sórtea patriei.

Pentru Franta a sositu unulu dintre aceste momente decidióre. — Prussia, facia de care amu aretatu cele mai pacifice sentimente in cursulu si dupa resbelulu din 1866, — n'a voitu sa iá in considerare bun'a nostra vointia si lung'a nostra rabdare. — Apucându pre calea invasiuniloru fortiate, ea a escitatu pretotindenea neincredere, pretotindenea a silitu la un'a armare preste mesura si asiá a facutu din Europ'a nisce castre, in cari domnesce nesiguran'tia, si celu mai imminentu periclu. Unu incidentu din urma a descoperitu fatal'a situatiune a referintiloru nationali si a aretatu tóta seriositatea impregiáriloru. Plangerile nostre facia cu nóuele pretensiuni ale Prusiei s'au auditu, ea inse nu le-a tienutu demne de o mai mare consideratiune.

Petri'a nostra a sentitu prin acést'a un'a mare amaretiune, si indata resuná unu strigátu de resbelu din tóte anghiuirele Franceze. Nu ni mai remane alta, de cátu a ne incredintiá sórtea decisiunei armelor. Noi nu portamu resbelu contra Germaniei, a cárei independintia o respectamu. Noi dorimu, cá popórele, cari forméza marea natiune germana, sa dispuna liberu de sórtea loru. Ce se atinge de noi : noi pretindemu a sa stabili un'a astufeliu de stare a lucrurilor, carea sa ne garanteze securanti'a si sa ne asecure viitoriulu. Noi vomu a cástiga un'a pace durabila, basata pre adeveratele interese ale popóreloru si a face sa inceteze odata aceea stare a lucrurilor, care fortieza tóte natiunile a si intrebuntia medulócele numai spre a se inarmá un'a contra altei-a.

Stendardulu gloriosu, pre care-lu desfasiuramu inca un'a data inaintea acelor'a, cari ne provóca, este totu acelu-a si pre care ideele civilisatórie l'au portatu prin Europ'a in tempulu márei revolutiuni. Francezi ! elu regresinta aceea-si principiu si inspira acelu-a-si sacrificiu. Eu me punu in fruntea acestei brave armate, inanimata de iubirea si detorinti'a de patria. Ea scie de ce este demna, pentru-ca ea vediu ca victori'a i insoci pasii sei prin patru parti ale lumei. Eu mi-iau fetiorulu cu mine, de-si este inca sórte tineru. Elu scie ce detorintie i impune numele ce lu póta si este mandru a luá parte la periclele acelor'a cari se lupta pentru patria. Ddieu sa ne binecuvinte nisuintiele !

Unu poporu mare, care aperi un'a cauza justa, este neinvincibile. Napoleonu.

Resbelulu.

Franta, afara de enorm'a cantitate de arme de cari dispune dejá, a comandatu in diura de 17 Iuliu 80,000 de pusci la Birmingham.

Arsenalurile franceze desvólta o activitate straordinarie. Se scie ca in resbelulu din Crimea a fostu preste putintia Francezei d'a crea o a trei'a scadra. Adi insa se asigura ca se voru formá patru scadre, cari voru intrá in Baltica, sub ordinile amiralelui ministru alu marinei, ale cáru talent si servitiu inspira cea mai mare incredere marinei. De-o-camdata insa flot'a franceza, care a esitu din porturi in dimineti'a de 18 Iuliu, este impartita in trei scadre. Cea dintáiu a plecatu spre Baltica supu ordinile amiralelui Bouet-Villamez, cu vice amiralele La Ronciére le Noury, in capulu intái divisiuni; a dóua scadra operéza in Oceanu supu ordinile amiralelui Jurien de la Gravière; a trei'a operéza in Mediteranea.

La portulu Cherbourg se stabileste o a dóua zona de torpilie la capetulu izeleturei. Totu de odata epistole de la Toulonu anuntia construirea unoru torpilie de cea mai mare dimensiune. Afara de acést'a, marin'a franceza posedo machinele sprobabile pre cari amiralele Chabannes le a experimentatu cu unu succesu fulgeratoriu. Se lucréza dara cu cea mai mare activitate in usinele de la Indret, Creuzot, Seyne, si marin'a franceza este aprópe de a se ridica la nátimea unei mari lupte de ginti.

Chalupele canoniere franceze pentru navigarea pre Renu compunu o flota intréga. In numeru de 500 si armate cáte cu unulu séu dóue tunuri, fia-care are unu echipagiu de 15 ómeni supu comand'a unui capitanu s'a unui locoteninte.

d. „Rom.“

Epistole din Germania.

cătra unu invetiatoriu din patria.

(urmare)

Plauen

Metodulu in genere, e totu acel'a, care se urméza si in scól'a poporala, adeca celu basatu pre principiulu intuitiunii, si apoi a pasiei de aci la abstractu etc. cá elevii sa nu invetie numai me-canic e lucruri, pre cari déca iésa din scóla nu le mai scie, ci asiá sa si le inautiéscá încátu sa devina unu isvoru de cunoscintie folositóre si vii pentru viati'a si conditiunea loru de invetiatori.

Dara pentru fitoriulu invetiatoriu nu e de ajuns sa fia numai indiestratu cu cunoscintie scientificé, ci elu trebuie totu odata sa scie, ca cum are sa predec copiiloru, ceea ce scie elu; si „cum“ acest'a, sa-lu scie nu numai dupa si in teoria, ci cu deosebire in practica.

Pentru de a aretá asiá dara eleviloru seminariali, cum au ei sa puna in practica sciintiele privitóre la propunerea objectelor de invetiamentu si la disciplina, cástigate in didactica, pre lángra fia-care seminariu se afla si o scóla poporala, in care elevii seminariali au sa faca exercitii practice. Aceste scóle au numele de scóle de exercitiu (Uebungsschule), si suntu in generalu totu asiá organizate, cá si celelalte scóle poporale publice.

Exercitiile aceste practice in scól'a poporala se incepu pentru elevii seminariali in clas'a III-a.

La inceputulu semestrului tienu invetiatorii seminariali nisce conferintie cu elevii seminaristi, — cari au sa instruze in scól'a de exercitiu, — pentru de a statorí calea si metodulu, ce este de a se urmá in predarea resp. objecte in scóla.

In decursulu semestrului invetiatoriu seminariulu designéza apoi pre seminaristi, cari au sa instruze, in objectulu seu, cu o septemána mai nainte, spunéndu totu odata ca ce au sa propuna la rendulu loru in scól'a de exercitiu. De regula suntu 2, cei designati.

Acest'i'a au sa faca apoi pentru fiacare lectiune o dispositiune, pentru lectiunea de religia o catechisa completa in scrisu, cari se predau profesorului resp. care propune acelu objectu si in seminaru, si pre care lu conduce si in scól'a de exercitiu, spre revisiune.

Dupa acést'a apoi si tiene seminaristulu lectiunea sea cu copiii clasei anumite. La aceste lectiuni ale seminaristiloru, asista totude-un'a profesorulu resp. seminariulu si cei'a-lalti seminaristi a acelelea-si clase.

Déca seminaristulu invetiatoriu au facutu vr'o gresiéla in explicare séu in deducere séu in punerea intrebârei, profesorulu seminariulu încérca a îndreptá erórea, fára de a vatemá autoritatea seminaristulu inaintea copiiloru.

Dupa fia-care astfelu de lectiune, (in tempulu liberu de scóla) urméza apoi o conferintia in care se iá la critica din partea celoru-lalti seminaristi ascultatori si din partea profesorului, modulu si abilitatea de a propune a seminaristulu invetiatoriu.

Afara de aceste conferintie, mai suntu si conferintie lunari, cari le tienu profesorii cu elevii, in cari se desbatu, chiarifica si îndreptá esperintiele facute pâna aci.

Despre aceste conferintie ducu seminaristi pre rondu protocoalu; protocoalele acestea apoi se asternu cu raportu din partea unui seminaristu la finea semestrului, directorului.

In conferintiele aceste, arata profesorulu, dupa ce s'au desbatulu lucrulu bine, ca cum aru fi trebuitu sa se faca, si cum ar fi fostu mai bine facutu cutare lucru, si cum sa se eviteze astfelu de gresieli in viitoriu.

Cu aceste lectiuni a le seminaristiloru, se schimba din candu in candu lectiunile de modelu tinute de profesorii seminariali in presaut'i'a clasei întregi.

Cate 2 elevi seminariali din cl II si I, au sa tina inspectiune preste scól'a de exercitiu, se pórte de grige de portarea scolariloru in scóla, sai ocupe cu jocuri si exercitii gimnastice in pauzele dintre óre se insemne pre cei absentii etc, si sa astérna la finea lunei raportu la directorulu despre portarea oficiului loru.

Elevulu instruitoru are se insemne la finea orei objectulu pertractatu de densulu, in unu protocoalu

anumitu, (Lectionsbuch) Acestu protocoalu se vede la finea septemanei de cãtra profesorii resp. seminariali.

Esamenele semestrale cu elevii scólei de exercitiu le facu seminaristi.

In modulu acest'a se pregatescu ei pentru chiamarea cea grea, dara si frumoasa de invetiatoriu, si cându iésa din seminaru si se aplica in o scóla poporala atunci ei seiu cum se apuce lucrulu, nu stau lipsiti de sfatu si de ajutoriu, nesciindu încatru se apuce, cum se intempla asiá de multe ori la noi cari nu avemu astfelu de scóla de exercitiu, care este, amu potea díce, sufletulu seminariulu, déca elu vrea sa-si implinésca intr'adeveru chiamarea sea de a formá invetiatori!

Pre la pasii se tienu totudeun'a esamenela. Abiturienti se esaminéza strictu din dferitele obiecte, si cu deosebire din didactic'a teoretica si practica si déca esamenulu au fostu bunu, priimescu atestatu, pre bas'a càruia potu sa se aplice ca adjunctu (Hilfslehrer).

Dupa 1—2 ani de servitiu cá adjuncti, au sa depuna, déca vréu sa fia denumiti definitivu de invetiatori inca unu esamenu de calificatiune, si in urm'a acestui'a apoi capeta atestatu de admissibilitate.

Fiindu odata invetiatori in functiune le sta o literatura vasta pedagogica spre dispositia, studiare si in calificarea loru mai departe.

Pre lángra acést'a mai vinu asociatiunile numeroase de invetiatori, cari au de scopu apropierea si imprietinirea membriloru loru si desvoltarea mai departe pre terenulu pedagogicu, prin disertatiuni si debateri despre obiecte pedagogice, ce se pertracta in siedintiele lunarie.

Aceste asociatiuni suntu de fórté mare folosu pentru desvoltarea invetiatoriloru si chiar si pentru starea loru economica, fiindu ca multe din trensele au pre lángra scopulu scientificu, si scopulu de a formá fonduri, din care sa se ajute membrii loru, la casuri de bóla, seu sa-li se dée unu feliu de pensiuene, déca au devenitu nepotinciosu. —

Cu acestea, iubite colega! mi-incheiu impartasirile mele despre scólele poporale si despre instructiunea publica din Saxoni'a. Unu comentariu mai detaliatu la densele, credu ca nu este de lipsa.

Déca le vei fi cetitu cu atentiune, vei fi aflatu mai multe lucruri de interesu; despre altele, care eu numai le-am amintitu pre scurtu, vei meditá insuti mai departe, déca vei voi sa le pui in practica.

La totu casulu, eu me astu multumitu déca prin aceste impartasiri din strainatate Ti-am atrasu atentiunea asup'r'a stárei scóleloru poporale la noi, si déca Te am induplecatu a cugetá mai departe la modulu, cum s'ar poteá reorganizá si la noi scólele poporale, cáci reorganizate trebuiescu la totu casulu, atátu scólele poporale, câtu si scól'a nóstra de pregatire pentru invetiatori.

La acést'a reorganizare avemu si noi invetiatorii sa concorgemu in parte mare, si anume in privinti'a organizárei interne a scólei, cá cându tempulu si impregiurárele voru ertá si o reorganizarea esterna, sa fia lucrulu initiatu si de diurnitate facutu.

La lucru dara cu totii, cáci lucrulu acest'a este pentru asigurarea esistintiei nóstre nationale, bisericesci si individuale atátu in presentu, câtu si in viitoriu.

La lucru cu totii pentru scóla, cáci fára scóla adéca fára invetiatura, nu va fi mentuire pentru noi deci incolo!

Alu Teu etc.

D. Popoviciu Barciann,

Direc. la scol. norm. din Resinari.

Dobr'a 8 Iuliu 1870. (Esamenela anuale in tractulu Dobrei, conferintie invetiatoresci.)

In 16 Maiu adunându-se scaunulu protopopescu, preotímea au aflatu cu scopu, ca sa se tiene esamenela anuale sub presidulu unor preoti, — alegendu se 3 preoti, fia-care in un'a parte din tractu. Prea on. d. protopp. voindu a cercetá scólele, si a fi de fatia la tóte esamenela, sa se convinga despre progresulu fia-cáruu invetiatoriu, ce lu face cu pruncii lui incredintati, despre calificatiunea, metodulu celu adoptéza, redicá acelu conclusu din 16 Maiu, si determina tienera esamenelor sub presidulu pr. on. d. sele. — in 30 Iuniu au fostu esamenu la scól'a cap. din Dobr'a, — in 1, 2, 3,

si 4, Iuliu s'au tienu in tractu, — resultatulu esamenelor anuale unde invetiatoriu e petronsu de chiamarea sea, acolo au fostu indestolatoriu — unde insa, invetiatoriu au avutu ocaziune de negligere, si necontrolatu, unulu cá acel'a, — nici nu au arelatu sporiu, respunsurile prunciloru au dovéditu óre care negligere. La intrebarea ca ce o caus'a? escusati'a erá; „ca nu au cercetatatu pruncii scól'a“ — si acestu reu eslatitu fórté, — provenitu din mai multe cause, — si adeca:

a) din inceperea scóleloru cu lunele Novembre si Decembre in tempu de iarna, precându partea cea mai mare a prunciloru suntu goli desculti, — iéra prunciloru incepatori de scóla in acestu tempu nefavoritu, cum i va fi placuta scól'a? — nu-lu faci sa vina la scóla nici cu colaci, — nu e corespuanditóre;

b) cei mai mari umblându preste iérna, cum vine lucrulu câmpulu in lun'a lui Maiu parasescu scól'a, — si invetiatoriu are in scóla din 20, 30 prunci de abiá 9—10.

Acestu reu desbatându-se in conferintiele nóstre din anulu 1868, s'au aflatu ca aru fi bine pentru scólele poporale (a se incungiu rá multeze zelogituri si pedepsiri pentru negligerea scólei in tempu de lucru) a se tienea esamenela cu finea lunei lui Maiu, — iéra inceperea scóleloru sa fie cu 1 Septembrie, in care tempu si cei incepatori bucorosu vinu la scóla fiindu tempu placutu, potu veni desculti, si pâna in Novembre Decembre nu li streina scól'a, — prin acést'a nu amu perde nimicu, — ba folosimu fórté multu, cáci si parinti nu au conventu a sa vaerá, ca in tempulu lucrulu, pre cei mai mari frunci i potu avea de folosu la economia, — iéra pentru cei incepatori nu potu a se escuzá ca nu-i potu trimitte la scóla; ca suntu desculti ori goli. — Incátu pentru unele defecte ce s'au observatu la unii invetiatori, acele se voru aduce inainte in conferintiele anuale.

Venindu la conferintiele invetiatoresci, debuie sa descoperu si in acést'a cauza unu lucru streinu pentru noi invetiatorii confessionali.

Dela anulu 1863 de cându prea bunulu nostru Archipastoru cá inspectoru supremu scolaru, ne-au deschisu calea prin tienera conferintieru anuale, in care conf. ne consultámu intru afacerile nostre scolare, intru inlesnire cu propunerea invetiaturiloru cátu si pentru sórtea nóstra, — din aceste conferintie s'au nascutu ideea de a infintia reunii invetiatoresci fundatiunale. Miculu corpu invetiatorescu din tractulu Dobrei, au purcesu cu esemplulu acest'a, li-au urmatu invetiatorii din tractulu Lipovei, — iéra spre laud'a invetiatoriloru din dieces'a Caransebesiulu, acolo exista una reuniune inv. diecesana. — Debilulu nostru e ch o nu au petronsu pre colegii nostrii din Ardealu, spre infintiarea reuniuneloru tractuale, si in fine un'a fundatiune invetiatoresca din intrég'a archidiecea; la carea fundatiune se contribue fia-care inv. dupre salariulu seu % anuale. Acestu e ch o s'au respanditu in pustie, nu au putulu strebate audiulu nimenui, — aru fi tempulu sa fimu odata compacti, sa ne respectámu positi'a nóstra, cá si alii sa o respecteze.

Suntemu in ajunulu altei epoce scolare. Este sciutu ca noi invetiatorii confessionali, avemu superioritatea nóstra iéra-si confessionala dela cari ne vinu ordinationile scolare etc. etc. si totu-si ne vino un'a ordinatione comitatensa dno Deva 8 Iuliu nr. 687, prin judele cercualu, — carele sa insárcineze pre invetiatori a luá parte la unu metodu nou ce se va propune din partea inspectorulu scolaru comitatensu, care va durá 6 septemáni, si invetiatoriu ce va luá parte va primí pre di 50 xr. — Dlu jude cercualu si-au implinitu datori'a fatia cu acést'a ordinatione, chiamámu pre rendu invetiatorii spunéndu-le sa mérga la Deva. Replicându unu invetiatoriu dlu jude cercualu, ca o asemenea ordinatione aru fi acceptatu dela superiorii scóleloru nóstre, fiindu noi invetiatori confessionali, ci ca in urm'a acestei ordinationi nu va luá parte cáci nu póte servi la doi domni, i sa respunsu: „de nu ve-ti merge in acestu anu de voia buna, la altu anu ve-ti merge ex offo, — adeca cu fortia.

Nu ne-aru prinde mirarea cându aceste cuvinte le-aru fi rostitu unu amplotiatu politicu ne-románu, — ci dorerea nóstra e, ca e románu si totusi nu simte cu interesele nóstre religionare de care suntu legate si cele nationale, — avendu uniculu scutu nationalu adeca biseric'a a cárei fica o scól'a.

Nu voiu sa profetez, — dara foarte me temu ca sörtea scöloru nöstre precum e in prezentu poporul nostru ne petrunsu inca de folosulu scöloru, prin apostoli mincinosi, ce neincetatu cauta ruinarea scöloru nöstre, usioru se seduce, — si este mai aplicabilu a-si derimá scöla, de câtu a o repará ori edificá.

Celu ce are interesulu de scöle, va poté observá acést'a in totu loculu, si mai alesu de esemplu la scöla capitala a tractului Dobrei se poté vedé interesulu celu au cátra dens'a cei chiamati spre administrare. A sustienea acésta scöla la demnitatea ce-i compete, va constá, lupte, sacrificio pre par. protop. Ioane Papiu pâna o va ridicá la culmea s'a, cá pre unicá scöla capitala in marele ctu alu Hunedörei, ce-i va serví spre onörea pr. on. Dsöle, bisericei si natiunei.

De a ci vine intrebarea cum, si in ce positie ne aflámo noi invetiatorii dela scölele confessionale? Avemu noi datoría a ne supune si ordinatiuniloru Inspectorului ctensu? — Eu credu ca numai ordinatiuniloru organeloru nöstre confessionale, si déca Ilustr. Sea d. Inspectoru scolariu ctensu au doritu a ne cualificá prin metódulu nou ce voiesce alu propune sa se fie pusu in contielegere cu pré marítulu consistoriu ori senatulu nostru scolariu, si aprobándu acést'a, — prin ordinatiune consistoriala sa ne fi indatoratu a luá parte la acelu metódu. Atunci invetiatorii confessionali aru fi luatu parte, — asiá insa credu ca foarte putini se voru indulci din acelu metódu, cáci noi acelu metódu deja lu avemu si ni de prisosu pre cându avemu conferintiile nöstre in totu anulu. —

In fine acelu ampioiatu politicu, ce doresce a ne duce la acea conferintiá in Dev'a exoffo: sa-si puna poft'a in cuiu. — +. +.

Varietáti.

Despre poterea armata completa a Austro-Ungariei, dupa legea de armare din anulu 1868, si dupa nationalitáti.

Se comunica reformei dlui Schuselka din Vien'a urmatóriele date foarte interesante :

a) Armat'a stabile, cu marin'a	800.000.
b) Granicerii	54.000.
c) Militi'a de tiéra	200.000.

Impreuna 1,054.000 feciori.

Dupa nationalitáti :

Nemti	274.000	} impreuna :
Slavi	489.000	
Románi	108.000	
Magiari	155.000	
Alte diverse	28.000	
		1,054.000

Bucuresci, 6 Iuliu, M. M. L. Domnulu si Dömn'a, nepotendu asistá estimpu la esamenele scöloru statului din capitala, au bine-voitu a intruni Duminec'a trecuta, la Cotroceni, pre membrii corpului profesoralu si pre toti elevii si elevele premiati ai tuturor scöloru secundarie si ai scölei primarie de fete.

La örele 4 dupa médiadi intr'unu alesiu umbrosu alu parculu resiedintiei de véra s'a servitu o colatinne la care au luatu parte toti invitatii, in numeru mai bine de 150 persóne.

M. M. L. L. au facutu onorurile acestei serbári cu cea mai misicatória amabilitate, asistati intr'acést'a de domnulu si de dömn'a Davil'a si de domniórele Cretulescu, si au bine-voitu a convorbí in modulu celu mai afabile cu toti profesorii si elevii.

D. ministru secretariu de statu la departamentulu culteloru a presintatu M. Dömnai pre dnii profesori si dömnai profesóre. Blándeti'a ce distinge pre suveran'a nöstra se resfrängea asupr'a acestei serbári ce ofería imaginea celci mai frumoase si pure veselii.

M. S. Dömn'a a cerutu apoi sa i se presinte de cátra dnii profesori si dömnai profesóre elevii premiati in parte, adresándu fia-cáruia cuvinte gratiöse si impartíndu-le atlante, esemplarie luxosu legate din Oratoriulu, cárti si altele. Asemenea dnii profesori si dömnai profesóre primira câte unu suveniru cu ocaziunea acestei frumoase serbári.

MM. LL. au onoratu astfel in persón'a profesoriloru, si a eleviloru distinsi de ambele secse,

progresulu instructiunei in care se radima speranti'a si fericítulu vittoriu alu tierci.

„Monit. of.“

Dupa „Szab. Egyház“, organulu clericalu, mai de unadi, cându se infatísiá deputatiunea celoru 80 de membri ai conciliului, ce se dechiarasera cu „non placet“, contra dogmei de infalibilitate, cá sa-si presente pontificelui protestulu opoziitiei in scrisu, ponteficele agrái pre Simor, primatele Ungariei, conducatoriulu deputatiunei, astfelu : „Tu Primas Hungariae bene incipisti, sed male finivisti. Diabolus te cribavit et devoravit.“ adea pre romanesce : Tu Primate alu Ungariei, ai inceputu bine, dara ai finitu reu. Te-a apucatu diabolulu si te-a inghititu ! — Primatele respunse „Sssime Pater ! Ecce, adsum ; ergo diabolus nec me cribavit, nec me devoravit ?“ Adeca : pré sánte parinte ! Eacame aici ; prin urmare diabolulu nici m'a apucatu, nici m'a máncatu ! —

Nr. 40 1870.

Edictu.

Georgiu Ioanu ister, carele apröpe de doi ani, a parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Mari'a Bucuru Cojocariu, ambi din Cristhianu, se citeadia prin acésta, cá in terminu de unu anu, dela datulu de fatia — sa se presentédie inaintea subscrisulului scaunu protopopescu, cáci la din contra — procesulu divortialu incaminatu de socia sea se va pertractá, si decide, si in absentia lui, — in sentilu ss. canóne ale bisericei nöstre gr. or. — Dela scaunulu protopopescu alu Branului.

Zernesti in 20 Iunie 1870.

Ioanu Metianu.

Protopopu.

(40—1)

Nr. 35 1870.

Edictu.

Mari'a lui Moise Sisea din Palosiu comitatulu Albei superiöre, carea de trei ani cu necredintia au parasitu pre legiuitulu seu barbatu Nicolau Torsa totu din Palosiu, se citéza prin acést'a, cá in terminu de siese luni dela datulu de fatia fara amenare sa se infatiosiedie la subscrisulu foru matrimonialu, pentru ca la din contra, si in absentia ei se voru otári cele de lege prescise.

Forulu matrimonialu gr-or. alu protopopiatulu Palosiuului.

H a s f a l a u 1 Iuliu 1870.

Ioanu G h e a j a

Adm. prot.

32—2

Nr. 36 1870.

Edictu.

Rachir'a Tom'a Nederu din Palosiu comitatulu Albei superiöre, carea de mai multu tempu cu necredintia au parasitu pre legiuitulu ei barbatu Georgiu Ardelea totu din Palosiu, se citéza prin acést'a, in terminu de 6 luni dela datulu de fatia, fara amenare a sa infatiosia la subscrisulu foru matrimonialu, pentru ca la din contra, si in absentia ei se voru otári cele de lege prescise.

Sc. protop. gr-or. alu tractului Palosiuului cá foru matrimonialu.

H a s f a l a u 1 Iuliu 1870.

Ioanu G h e a j a

Adm. prot.

33—2

Nr. 440 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea a döne posturi invetiatoresci resp. a postulului de directoru la scöla capitala normala din opidulu Resinari, se escrie prin acést'a din partea subscrisei eforii concursu :

Emolumentele suntu 350 fl. v. a. pentru invetiatoriu, 450 fl. v. a. pentru postulu de directoru, relutu de lemne si cuartiru.

Doritorii de a ocupá amintitele posturi invetiatoresci — instruindu petitiunile lor cu documentele prescise, precum : Estrasulu de botezu, atestatu despre absolvirea celoru 4 clase gimnasiale, atestatu despre absolvirea cursului pedagogico-teologicu, atestatu despre cualificatiune — suntu avisati

ale trimete subscrisei eforii scolare pâna in 20 Augustu st. n.

Resinari 20 Iuliu 1870.

Oficiulu comunalu cá Eforia scolara.

34—2

Nr. 76 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postulului invetiatorescu la scöla romána gr-orientale din comun'a Hertiegani si Crisciori, comitatulu Zarandului, se escrie prin acést'a concursu pâna la 15 Augustu a. c. st. vechiu.

Emolumentele impreunate cu fia-care din aceste döne posturi invetiatoresci suntu in bani gat'a 200 fl. v. a. ce se solvescu in rate trilgnarie antieipative; cuartiru liberu, lemne de focu si gradina de legumi.

Competitorii voru avea a-si instruí concurselu loru : a) cu atestatu de botezu, ca suntu románi de relegea gr-orientale ; b) atestatu despre purtarea loru morala de pân'acum ; c) cu atestatu, ca au absolvitu cursulu pedagogicu séu celu clericalu in institutul archidiecesanu románu gr-or. din Sabiiu ; d) ca scie cantárele bisericesci si tipiculu ; si e) ca afara de limb'a materna mai cunoscú si cea magiara séu germána.

Concursele suntu de e se adresá subscrisululu inspectorulu scolare romanu gr. orientale.

Bradu 10. Iuliu 1870.

Inspectoratul districtuale alu scöloru romane gr. orientale din protopopiatulu Zarandului.

(37—2)

Nr. 77 1870.

Concursu.

La scöla confessionala gr. or. din orasiulu Sabesiu au devenitu statiunea de invetiatoriu pentru Clasa a II-a vacanta cu léfa de 300 fl. v. a. si cea nou infintiatu de fetitie cu léfa de 150 fl. v. a. pentru cari se escrie acestu concursu, cá doritorii de a imbracisia vre-un'a din anumitele statii sa-si asterna cererile sale scaunulu protopresbiterale in S. Sebesiu pâna la 15 Augustu 1870 st. v. provediote cu urmatórele documinte.

- testimoniu ca au facutu celu pucinu IV clase gimnasiale si cursulu pedagogicu.
- testimoniu de botezu si moralitate si
- testimoniu ca s'au esaminatu de comisiunea alésa de consistoriulu scolasticu, si cumca e deprínsu in tipicu si cantárele bisericesci.

Sabesiu in 12 Iuliu 1870.

38—2

Comitetulu parochialu gr. or.

Nr. 78 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu la clasa 2 a a scölei gr. or. din Tientiariu, se escrie prin acést'a concursu cu terminu pana la 15. Augustu a. c. st. v.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 200 fl. v. a. prelanga cuartiru de locuinta, gradina si 6, orgii de lemne.

Ceice dorescu a concurá pentru acésta statiune invetiatoresca au pâna la terminulu prefiptu a tramite in Brasiovu la prea onoratu d. protop. I alu Brasiovuului Iosifu Baracu, pre lángu petitiunile lor :

1. Testimonii scolastico, ca au absolvatu cu sporiu bunu si purtare morala frumoasa celu pucinu gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu séu pedagogico-teologicu.

2) Atestatu de botezu, ca suntu de religi'a gr-orientale.

3. Atestatu de purtare buna politica.

Tientiariu 7 Iuliu 1870.

Comitetulu parochiale din Tientiariu.

Ioanu Eft. Popoviciu.

(39—2)

Parochu.

Anunciu.

Subscrisulu priimesce baieti in etate de 14 ani, sa scie celi si serie, de invetiacei la meseria.

Lazaru Rittivoiu,

Iacariu in Sabiiu, Valea-mare (Schiffbäumel) nr. 881.

36—2

Burs'a de Vien'a.

Din 18/30 Iuliu 1870.

Metalicele 5%	51 75	Act. de creditu 213 50	
Imprumut. nat. 5%	59 90		Argintulu 131
Actiile de banca	645		Galbinulu 6 13